

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

4 Ιουλίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2775

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Γ5α/Γ.Π.οικ.48904

Εκπαίδευση στην Οδοντιατρική Ειδικότητα της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής.**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του ν. 1278/1982 «Για σύσταση Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας» (ΦΕΚ Α' 105), όπως ισχύει,

β. της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 1397/1983 «Εθνικό σύστημα υγείας» (ΦΕΚ Α' 143),

γ. της περ. 5Α της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4558/2018 «Κύρωση συμβάσεων μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Γενικού Νοσοκομείου Χανίων και της Επιτροπής Εκτελεστών Διαθήκης Γ.Γ. Μαλινάκη και του Γενικού Νοσοκομείου Κεφαλληνίας και των Εκτελεστών της διαθήκης της Μαρίας (Μάρης) Βεργωτή αντίστοιχα και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ Α 140),

δ. του άρθρου 6 του ν.δ. 3366/1955 «Περί ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος και ιατρικών ειδικοτήτων και άλλων τινών διατάξεων» (ΦΕΚ Α' 258)

ε. του του π.δ. 73/2015 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ Α 116), όπως ισχύει,

στ. του π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (ΦΕΚ Α 148), όπως ισχύει.

2. Την αριθμ. Υ80/2017 απόφαση του Πρωθυπουργού «Τροποποίηση απόφασης ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Υγείας Παύλο Πολάκη» (ΦΕΚ Β' 3904).

3. Την αριθμ. Γ5α/Γ.Π.οικ.64843/29-8-2018 υπουργική απόφαση «Σύσταση, μετονομασία ιατρικών ειδικοτήτων, καθορισμός χρόνου και περιεχομένου άσκησης για την απόκτηση τίτλου ειδικότητας» (ΦΕΚ Β' 4138).

4. Τις αριθμ. 14 της 271ης Ολομ./5-10-2018 και 4083/19-6-2019 αποφάσεις του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας.

5. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε το αναλυτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα, το Βιβλιάριο Εκπαίδευσης Ειδικευόμενου, το οποίο χορηγείται στον οδοντίατρο από το Κεντρικό Συμβούλιο

Υγείας και τα αναγνωρισμένα Εκπαιδευτικά Κέντρα για την άσκηση των οδοντιάτρων στην ειδικότητα της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής.

**Άρθρο 1
ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΩΝ****1. ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

1.1 Σκοποί της Εκπαίδευσης

1. Ο εκπαιδευόμενος θα πρέπει να αποκτήσει τις κατάλληλες γνώσεις, εμπειρία, δεξιότητες, επιστημονική κρίση, στάσεις και συμπεριφορές για να ανταποκριθεί στις ανάγκες της στοματικής υγείας ατόμων και ομάδων στην κοινωνία, που έχουν σωματική, αισθητηριακή, νοητική, ψυχική, ιατρική, συναισθηματική ή κοινωνική δυσλειτουργία ή αναπηρία. Αυτό θα γίνει μέσω της δομημένης εκπαίδευσης της ειδικότητας.

2. Η εκπαίδευση θα πρέπει να τονώνει το επαγγελματικό και ερευνητικό ενδιαφέρον, να παρακινεί και να ενθαρρύνει τον οδοντίατρο ειδικής φροντίδας να διατηρεί επαγγελματική και επιστημονική ικανότητα και επάρκεια κατά τη διάρκεια της καριέρας του, με τη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση.

1.2 Στόχοι της Εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση στην οδοντιατρική ειδικότητα της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής - Οδοντιατρικής Ειδικής Φροντίδας έχει ως στόχο τη θεωρητική και πρακτική κατάρτιση του ειδικευόμενου οδοντιάτρου ώστε στο τέλος της εκπαίδευσής του να είναι σε θέση:

1. Να κατανοεί τα βασικά στοιχεία της βιολογικής επιστήμης, προκειμένου να αναγνωρίσει την κανονική και τη διαταραγμένη ανάπτυξη και εξέλιξη και τις επιπτώσεις της στη στοματική υγεία και οδοντιατρική περίθαλψη.

2. Να έχει τη γνώση, την κατανόηση, τις στάσεις και την ικανότητα να παρέχει την κατάλληλη και ασφαλή φροντίδα σε άτομα που έχουν σωματική, αισθητηριακή, νοητική, ψυχική, ιατρική, συναισθηματική ή κοινωνική δυσλειτουργία ή αναπηρία, όπως τα άτομα με φυσική αναπηρία ή νοητική υστέρηση, τα αυτιστικά, οι ασθενείς με σοβαρά συστηματικά νοσήματα (π.χ. καρδιοπαθείς, διαβητικούς, νεφροπαθείς, ογκολογικούς και δη οι υπό ακτινοθεραπεία και χημειοθεραπεία, αιματολογικοί, πολυμεταγγιζόμενοι, με αυτοάνοσα νοσήματα, μεταμοσχευμένοι, ψυχιατρικοί, ηλικιωμένοι με επιβαρημένη γενική υγεία που χρήζουν νοσοκομειακής αντιμετώπι-

σης, ασθενείς ή φορείς AIDS) αλλά και μη συνεργάσιμοι-φοβικοί οδοντιατρικοί ασθενείς που χρειάζονται γενική αναισθησία και γενικά όσοι προκειμένου να αντιμετωπισθούν έχουν ανάγκη νοσοκομειακού περιβάλλοντος. Επίσης να μπορεί να παρέχει την κατάλληλη φροντίδα σε ασθενείς ευπαθών κοινωνικών ομάδων που έχουν συν-νοσηρότητες όπως οι φυλακισμένοι και οι μετανάστες αλλά και σε ασθενείς που χρήζουν οδοντιατρικής φροντίδας κατ' οίκον.

3. Να έχει την επάρκεια να σχεδιάζει και να παρέχει υψηλής ποιότητας οδοντιατρική περίθαλψη σε άτομα με αναπηρίες και σύνθετες-ειδικές ανάγκες, μέσω μιας ολοκληρωμένης κατανόησης των ζητημάτων της αναπηρίας.

4. Να είναι σε θέση να λαμβάνει υπόψη και να συνεκτιμά τις κοινωνικές, φυσικές και γνωστικές συνθήκες του ατόμου προκειμένου να καταλήξει στις βέλτιστες αποφάσεις για το σχεδιασμό της οδοντιατρικής του φροντίδας.

5. Να έχει πλήρη κατανόηση των ζητημάτων αναπηρίας και των επιπτώσεων που μπορούν να έχουν στην υγεία του στόματος, καθώς και των επιπτώσεων που έχει η στοματική υγεία στη ζωή των ατόμων με αναπηρία και συστηματικά νοσήματα.

6. Να έχει αναπτύξει δεξιότητες στη διαχείριση και παροχή οδοντιατρικής περίθαλψης και στην οργάνωση προγραμμάτων προαγωγής της στοματικής υγείας σε ποικίλες ομάδες ειδικών ασθενών. Να μπορεί να σχεδιάζει, να υλοποιεί και να εφαρμόζει ολοκληρωμένα προγράμματα πρόληψης για άτομα με αναπηρία και συστηματικά νοσήματα.

7. Να έχει πλήρη κατανόηση των συμπεριφορικών επιστημών αναφορικά με τα άτομα με αναπηρία και συστηματικά νοσήματα.

8. Να έχει εμπειρία στις τεχνικές διαχείρισης συμπεριφοράς, που απαιτούνται για την παροχή οδοντιατρικής περίθαλψης σε άτομα με αναπηρία και συστηματικά νοσήματα (συμπεριλαμβανομένης της κατάλληλης χρήσης τοπικής αναισθησίας, ενσυνείδητης καταστολής και γενικής αναισθησίας) και να είναι σε θέση να παρέχει ολοκληρωμένη οδοντιατρική περίθαλψη χρησιμοποιώντας την καταλληλότερη μέθοδο θεραπείας κάθε φορά.

9. Να έχει την ικανότητα να συνεργάζεται με και να παραπέμπει σε άλλους επαγγελματίες υγείας τους ασθενείς, όταν πρέπει, καθώς και να κοινοποιεί τα ευρήματα και τις θεραπευτικές προτάσεις στους ασθενείς, στους φροντιστές και σε άλλους επαγγελματίες.

10. Να είναι σε θέση να συνεργάζεται σε πολυ-επαγγελματικές ομάδες για την αντιμετώπιση των ατόμων με αναπηρίες.

11. Να είναι σε θέση να διαγνώσει και να ξεκινήσει την αντιμετώπιση των συνηθέστερων ιατρικών επειγόντων.

12. Να είναι εκπαιδευμένος στην επιστημονική μεθοδολογία και τις ερευνητικές τεχνικές και να έχει ετοιμάσει επιστημονικά άρθρα κατάλληλα για δημοσίευση.

13. Να έχει αναπτύξει δεξιότητες διδασκαλίας και επικοινωνίας.

14. Να είναι ικανός να ηγείται, να εφαρμόζει και να διεξάγει κλινικό έλεγχο και άλλες πτυχές της κλινικής διακυβέρνησης.

15. Να κατανοεί το δεοντολογικό και νομικό πλαίσιο άσκησης της οδοντιατρικής και ειδικότερα τα θέματα που σχετίζονται με την περίθαλψη του ειδικού οδοντιατρικού ασθενή.

2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

2.1 Διάρκεια Ειδίκευσης

Η διάρκεια της ειδίκευσης στην οδοντιατρική ειδικότητα της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής - Οδοντιατρικής Ειδικής Φροντίδας ορίζεται στα τρία (3) έτη.

2.2 Εκπαιδευτική Διαδικασία

Η εκπαίδευση του ειδικευόμενου οδοντιάτρου στην Νοσοκομειακή Οδοντιατρική - Οδοντιατρική Ειδικής Φροντίδας πραγματοποιείται με τριετές πλήρους απασχόλησης πρόγραμμα ειδικότητας σε Εκπαιδευτικό Κέντρο το οποίο έχει προηγουμένως πιστοποιηθεί ως κατάλληλο για τούτο με απόφαση του Υπουργού Υγείας μετά από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ.

Η εκπαίδευση περιλαμβάνει θεωρητική κατάρτιση με παρακολούθηση φροντιστηριακών μαθημάτων και κλινική άσκηση που συνεπάγεται την προσωπική συμμετοχή του εκπαιδευόμενου οδοντιάτρου στις κλινικές δραστηριότητες του Εκπαιδευτικού Κέντρου υπό την επίβλεψη αρμόδιων εκπαιδευτών.

Ο ειδικευόμενος οδοντίατρος είναι έμμισθος και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης.

3. ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η εισαγωγή στην ειδικότητα γίνεται με υποβολή αίτησης του υποψήφιου εκπαιδευόμενου για σειρά προτεραιότητας.

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

4.1 Δομή Εκπαιδευτικού Προγράμματος

Το τριετές Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα της οδοντιατρικής ειδικότητας της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής-Οδοντιατρικής Ειδικής Φροντίδας θα πρέπει να περιλαμβάνει:

α) Θεωρητική κατάρτιση που πραγματοποιείται με διδασκαλία μαθημάτων που να καλύπτουν την ύλη της ειδικότητας, όπως αυτή περιγράφεται παρακάτω. Η διδασκαλία συγκεκριμένων ενοτήτων της ύλης είναι δυνατόν να ανατίθεται σε εξειδικευμένους επιστήμονες άλλων γνωστικών αντικειμένων.

β) Κλινική άσκηση που να περιλαμβάνει συμμετοχή του εκπαιδευόμενου:

- Στην εξέταση ασθενών στα Εξωτερικά Ιατρεία (λήψη ιστορικού, οδοντοστοματολογική κλινική εξέταση, διάγνωση, σχέδιο θεραπείας και επανεξέταση) καθώς και στις οδοντιατρικές γνωμοδοτήσεις για νοσηλευόμενους ασθενείς σε άλλες Κλινικές του Νοσοκομείου.

- Στην εκτέλεση από τον εκπαιδευόμενο οδοντιατρικών πράξεων και χειρουργικών επεμβάσεων στο πλήρες φάσμα του αντικειμένου της ειδικότητας για απόκτηση κλινικής εμπειρίας στο Επεμβατικό Οδοντιατρείο (τοπική αναισθησία) και στο Χειρουργείο (γενική αναισθησία ή ενσυνείδητη καταστολή και τοπική αναισθησία). Η κλινική άσκηση επιβλέπεται από τους εκπαιδευτές του Οδοντιατρικού Τμήματος. Η άσκηση πρέπει να συμπληρώνεται με συνεδρίες βιβλιογραφικής ενημέρωσης, συνεδρίες συζήτησης για ενδιαφέρουσες περιπτώσεις που αντιμετωπίστηκαν στο Οδοντιατρικό Τμήμα, όπως επί-

σης με την κριτική ανάλυση των καθημερινών πράξεων (αναστοχασμός) σε σχέση με τη διαχείριση του ιατρικού κινδύνου ιδιαίτερα σε περιπτώσεις ασθενών με βεβαρημένο ιατρικό ιστορικό.

- Στην προγραμματισμένη και έκτακτη νοσηλεία των ασθενών του Οδοντιατρικού Τμήματος.

- Στην αντιμετώπιση των οδοντιατρικών ασθενών στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών.

- Στα Προληπτικά προγράμματα για ειδικούς ασθενείς (ΑμεΑ, ογκολογικούς, συστηματικά νοσήματα, φυλακισμένους, μετανάστες).

- Σε κατ' οίκον φροντίδα κληήρων ασθενών.

4.2 Θεωρητική Κατάρτιση

Η θεωρητική κατάρτιση που πραγματοποιείται με παρακολούθηση φροντιστηριακών μαθημάτων κάποια εκ των οποίων δύναται να γίνονται εξ αποστάσεως σε ποσοστιαία αναλογία που θα ορίζεται κατά περίπτωση και μπορεί να κατανέμεται σε εξαμηνιαία ή ετήσια μαθήματα. Τα φροντιστηριακά μαθήματα πρέπει να καλύπτουν τις παρακάτω θεματικές ενότητες:

I. Βιολογικές Επιστήμες Σχετιζόμενες με την Νοσοκομειακή Οδοντιατρική - Οδοντιατρική Ειδικής Φροντίδας

Βιολογική βάση των νόσων του στόματος

1. Κυτταρική Βιολογία

2. Μικροβιολογία

3. Σωματική και πνευματική ανάπτυξη και εξέλιξη του ανθρώπου

4. Σύγκλιση και λειτουργία του στοματογναθικού συστήματος, Περιοδοντική νόσος, Οδοντική τερηδόνα, Νοσήματα του πολφού

5. Βιοϊατρικές επιστήμες / Φυσιολογία Στόματος

6. Γενική Παθολογία, Συστηματικές νόσοι, Στοματικές και σχετιζόμενες συστηματικές παθήσεις, Παθολογία στόματος, Φαρμακολογία και Θεραπευτική

II. Η Έννοια της Βλάβης, Αναπηρίας, Λειτουργικότητας και Υγείας

Ορισμοί, Μοντέλα και Φιλοσοφία

III. Συμπεριφορικές Επιστήμες

1. Αρχές συμπεριφορικής ψυχολογίας και κοινωνιολογίας

2. Πόνος

IV. Βλάβη, Αναπηρία και Στοματική Υγεία

1. Καταστάσεις που οδηγούν σε Βλάβη και Αναπηρία

2. Στοματική Υγεία στην Αναπηρία

V. Προαγωγή και Φροντίδα της Στοματικής Υγείας στον Ειδικό Ασθενή και σε Ειδικές Πληθυσμιακές Ομάδες

1. Ανάπτυξη υπηρεσιών στοματικής φροντίδας

2. Διαχείριση της παροχής υπηρεσιών

3. Διαχείριση της φροντίδας για ειδικές ομάδες

4. Συνεργασία με άλλες επαγγελματικές ομάδες

5. Προαγωγή της στοματικής υγείας

VI. Σχεδιασμός Εξατομικευμένης Στοματικής Φροντίδας για τον ασθενή

1. Αξιολόγηση, Διάγνωση, Σχέδιο Θεραπείας και Πρόληψη

2. Διαχείριση Συμπεριφοράς, Φαρμακολογία και Θεραπευτική

VII. Κλινική Νοσοκομειακή Οδοντιατρική - Οδοντιατρική Ειδικής Φροντίδας

1. Οδοντική Χειρουργική

2. Περιοδοντολογία

3. Ενδοδοντία

4. Χειρουργική του Στόματος

5. Στοματολογία

6. Κινητή και Ακίνητη Προσθετική για τον ειδικό ασθενή

7. Διαχείριση ιατρικών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης

VIII. Νομοθεσία, Ηθική / Δεοντολογία και Κλινική Διακυβέρνηση

1. Συναίνεση μετά από ενημέρωση

2. Νομοθετικό πλαίσιο

3. Προστασία ευάλωτων ατόμων

4. Δομή Ιατρικών Εγγράφων (Ιατρική Βεβαίωση, Έκθεση, Πραγματογνωμοσύνη, κ.ά.)

5. Οικονομικά της Υγείας

X. Τηλεοδοντιατρική

4.3 Κλινική Άσκηση

Κατά το πρώτο έτος της ειδικότητας οι νέοι ειδικοποιημένοι πρέπει να βρίσκονται υπό συνεχή επίβλεψη από τους εκπαιδευτές τους. Η σταδιακή ελάττωση του χρόνου άμεσης επίβλεψης του ειδικευόμενου γίνεται σύμφωνα με το πρόγραμμα και αφού ο εκπαιδευτής λαμβάνει υπόψη:

α) Το έτος ειδικεύσεως.

β) Τις ικανότητες και την προσωπικότητα του ειδικευόμενου.

γ) Την πολυπλοκότητα των οδοντιατρικών επεμβάσεων.

δ) Το ιατρικό ιστορικό, τη φυσική κατάσταση του ειδικού ασθενούς και τους ενδεχόμενους κινδύνους από την οδοντιατρική επέμβαση.

Η κλινική άσκηση ανά εκπαιδευτικό έτος θα πρέπει γενικώς να ακολουθεί μια κλιμάκωση ως ακολούθως:

Πρώτο Έτος

- Προσανατολισμός του ειδικευόμενου στο Οδοντιατρικό Τμήμα και στο Νοσοκομείο. Με την έναρξη της ειδικότητας ο ειδικευόμενος μαθαίνει την οργάνωση και λειτουργία του Οδοντιατρικού Τμήματος και τη δομή του Νοσοκομείου και συγκεκριμένα ενημερώνεται για την υπάρχουσα υλικοτεχνική υποδομή του Εξωτερικού Ιατρείου (Εξεταστηρίου), του Επεμβατικού οδοντιατρείου, της Κλινικής όπου νοσηλεύονται οι ασθενείς, του Χειρουργείου και τον τρόπο με τον οποίο διακινούνται οι ιατρικές πληροφορίες στους χώρους αυτούς με έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή καθώς και τον τρόπο συμπλήρωσης των εντύπων όπως του ιστορικού του ασθενούς, της ηλεκτρονικής παραγγελίας των ιατρικών εξετάσεων, της ηλεκτρονικής συνταγογράφησης, του εισιτηρίου εισαγωγής, του εξιτηρίου του ασθενούς, κ.ά. Επίσης μαθαίνει την οργανωτική δομή-λειτουργία του Νοσοκομείου (Ιατρική, Νοσηλευτική, Τεχνική και Διοικητική υπηρεσία) και ιδιαίτερα των Κλινικών, του Χειρουργείου, των ιατρικών εργαστηρίων, του ΤΕΠ, του γραφείου Κίνησης των ασθενών, του εργαστηρίου Βιοϊατρικής τεχνολογίας κ.ά.

- Συμμετοχή στο Τακτικό Εξωτερικό Ιατρείο με συστηματική επίβλεψη από τον υπεύθυνο εκπαιδευτή. Συμμετέχει στην εξέταση των ασθενών στο εξωτερικό ιατρείο όπου ο ειδικευόμενος εκπαιδύεται στη λήψη ιατρικού-οδοντιατρικού και κοινωνικού ιστορικού, στην κλινική οδοντοστοματολογική εξέταση, στη διάγνωση, στην εκτίμηση της φυσικής κατάστασης, στο σχέδιο θεραπείας, στον προεγχειρητικό έλεγχο και στη μετεγχειρητική παρακολούθηση. Συμμετέχει στη Γνωμοδοτική Οδοντιατρική για νοσηλευόμενους ασθενείς άλλων κλινικών του Νοσοκομείου.

- Συμμετοχή σε οδοντιατρικές επεμβάσεις. Εξοικειώνεται με το περιβάλλον του επεμβατικού οδοντιατρείου στα Ε.Ι. και στο Χειρουργείο και ειδικά με τις τεχνικές ασηψίας/αντισηψίας. Αρχικά συμμετέχει ως α' βοηθός σε οδοντιατρικές επεμβάσεις όπου ο ειδικευόμενος εκπαιδύεται στη χρήση των εργαλείων και του εξοπλισμού. Εκτελεί υπό την επίβλεψη του εκπαιδευτή απλές οδοντιατρικές επεμβάσεις όπως προληπτικές παρεμβάσεις, εμφράξεις, θεραπείες ουλίτιδας, εξαγωγές οδόντων, κ.α.

- Εκπαίδευση στη νοσηλεία οδοντιατρικών ασθενών που εισήχθησαν στο Νοσοκομείο για προγραμματισμένη επέμβαση ή για αντιμετώπιση επείγοντος προβλήματος (λοίμωξη, αιμορραγία, τραύμα).

- Συμμετοχή στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών / Ιατρείο Επειγόντων κατά τις γενικές εφημερίες του Νοσοκομείου και για το διάστημα των δύο πρώτων μηνών αντιμετωπίζει υπό την επίβλεψη του εφημερεύοντος εκπαιδευτή τα επείγοντα οδοντιατρικά περιστατικά (πορφίτιδα, επώδυνο μετεξακτικό φατνίο, οδοντογενή λοίμωξη, αιμορραγία, κακώσεις δοντιών ή μαλακών μορίων, σχάση και παροχέτευση αποστημάτων κ.α.).

- Συμμετοχή στα προγράμματα Προληπτικής Οδοντιατρικής και προαγωγής στοματικής υγείας για ειδικούς ασθενείς των Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων και της κοινότητας (ΆμεΛ, ογκολογικούς, ασθενείς με συστηματικά νοσήματα και κοινωνικά ευάλωτα άτομα, όπως άστεγους, άνεργους, μετανάστες, άτομα σε Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων και ΚΗΦΗ, σε ειδικά σχολεία, συλλόγους ειδικών ασθενών, άτομα που διαμένουν σε ιδρύματα, άτομα σε φυλακές κ.ά.).

Δεύτερο Έτος

- Συμμετοχή στην εξέταση των ασθενών στο τακτικό εξωτερικό ιατρείο όπου ο ειδικευόμενος εμβαθύνει την εμπειρία του στη λήψη ιστορικού, στην κλινική εξέταση, στη διάγνωση, στην εκτίμηση της φυσικής κατάστασης (ταξινόμηση ASA), στο σχέδιο θεραπείας, στον προεγχειρητικό έλεγχο, στη μετεγχειρητική παρακολούθηση καθώς και στην εξέταση - εκτίμηση νοσηλευόμενων

ασθενών άλλων κλινικών του Νοσοκομείου για οδοντοστοματολογικά προβλήματα (Γνωμοδοτική Οδοντιατρική).

- Συμμετοχή στην εκτέλεση προοδευτικά των πιο σύνθετων οδοντιατρικών επεμβάσεων του πρώτου έτους όπως πολλαπλές εμφράξεις ή εξαγωγές δοντιών, φατνιοπλαστικές, θεραπείες ουλίτιδας, εκτομές γλωσσικών ή χειλικών χαλινών κ.α., ώστε να εξοικειωθεί με τις ιδιαίτερες συνθήκες εργασίας (εργονομία) σε ασθενείς υπό γενική αναισθησία ή ενσυνείδητη καταστολή, που απαιτεί το περιβάλλον του Χειρουργείου.

- Ενεργό συμμετοχή στη νοσηλεία οδοντιατρικών ασθενών.

- Συστηματική συμμετοχή στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών / Ιατρείο Επειγόντων.

- Συμμετοχή στην οδοντιατρική αντιμετώπιση ασθενών κατ'οίκον.

- Ενεργό συμμετοχή στα προγράμματα Προληπτικής Οδοντιατρικής και προαγωγής στοματικής υγείας για ειδικούς ασθενείς των Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων και της κοινότητας (ΆμεΛ, ογκολογικούς, ασθενείς με συστηματικά νοσήματα και κοινωνικά ευάλωτα άτομα ως άνω).

Τρίτο Έτος

- Συμμετοχή στην εξέταση των ασθενών στο εξωτερικό ιατρείο

- Συμμετοχή στην εκτέλεση συνθετότερων οδοντιατρικών επεμβάσεων από τα προηγούμενα έτη, όπως πολλαπλών χειρουργικών εξαγωγών, επεμβάσεις σύγκλεισης στοματοκολπικής επικοινωνίας, θεραπείες περιοδοντίτιδας - ριζική απόξεση με ή χωρίς κρημό, ουλεκτομές, ουλοπλαστικές, ακρορριζεκτομές προσθίων δοντιών, αφαίρεση ινωδών υπερπλασιών από οδοντοστοιχία κ.ά.

- Συμμετοχή στη νοσηλεία οδοντιατρικών ασθενών.

- Συμμετοχή στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών.

- Συμμετοχή στην οδοντιατρική αντιμετώπιση ασθενών κατ'οίκον.

- Συμμετοχή στο σχεδιασμό και την εκτέλεση των προγραμμάτων Προληπτικής Οδοντιατρικής και προαγωγής στοματικής υγείας σε ειδικούς ασθενείς των Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων και της κοινότητας ως άνω με πρακτική διδασκαλία στοματικής υγιεινής και εκκλαϊκευμένες διαλέξεις σε θέματα Προληπτικής Οδοντιατρικής.

4.4 Ελάχιστος Αριθμός Οδοντιατρικών Πράξεων

Ο εκπαιδευόμενος κατά τη διάρκεια της τριετούς ειδικεύσεώς του θα πρέπει να έχει πραγματοποιήσει τον ακόλουθο ελάχιστο αριθμό οδοντιατρικών πράξεων ως επεμβαίνων και ως α' βοηθός:

Κατηγορία	Ως επεμβαίνων	Ως α' βοηθός
Α. Προληπτικής Οδοντιατρικής - Αφαίρεση πλακών – στίλβωση δοντιών - Εμφράξεις οπών και σχισμών - Φθορίωση δοντιών	50 (10)*	25 (5)*
Β. Οδοντικής Χειρουργικής και Ενδοδοντίας - Εμφράξεις σύνθετης ρητίνης, υαλοϊονομερούς κονίας κ.α. - Εμφράξεις αμαλγάματος - Ανασυστάσεις μύλης - Ενδοδοντικές Θεραπείες	200 (30)*	100 (15)*
Γ. Συντηρητικής και Χειρουργικής Θεραπείας του Περιοδοντίου - Αποτρύγωση - Θεραπεία ουλίτιδας - Θεραπεία περιοδοντίτιδας – ριζική απόξεση με ή χωρίς κρημόν - Αφαίρεση επουλίδα, μικρών καλοήθων όγκων - διαγνωστική βιοψία - Ουλεκτομή - Ουλοπλαστική - Εκτομή χαλινού (χείλους, γλώσσας) - Αφαίρεση ινώδους υπερπλασίας από οδοντοστοιχία - Ελεύθερο Ουλικό Μόσχευμα	150 (30)*	75 (15)*
Δ. Οδοντοφατνιακής Χειρουργικής - Απλές εξαγωγές δοντιών, υπολειμματικών ριζών - Χειρουργικές εξαγωγές δοντιών, υπολειμματικών ριζών - Σύγκλειση στοματοκολπικής επικοινωνίας - Εξομόλυνση φατνιακής ακρολοφίας - φατσιοπλαστική - Αφαίρεση εξοστώσεων - Ακρορριζεκτομή	200 (50)*	100 (25)**
Ε. Επείγουσας Οδοντιατρικής - Αντιμετώπιση Πολφίτιδας - Διάνοιξη δοντιού για παροχέτευση μέσω ρ.σ.	400	50

* Ο αριθμός σε παρένθεση δηλώνει τις ελάχιστες οδοντιατρικές πράξεις κάθε κατηγορίας που πρέπει να πραγματοποιήσει ο εκπαιδευόμενος υπό γενική αναισθησία ή ενσυνείδητη καταστολή ως επεμβαίνων σε 50 τουλάχιστον ασθενείς, ως α' βοηθός σε 25 τουλάχιστον ασθενείς.

5. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

5.1 Τρόποι Αξιολόγησης του Εκπαιδευομένου

α) Αξιολόγηση των θεωρητικών γνώσεων που αποκτούνται στα φροντιστηριακά μάθημα με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις.

β) Αξιολόγηση των δεξιοτήτων και συμπεριφορών του ειδικευομένου κατά την κλινική άσκηση από τους εκπαιδευτές. Η αξιολόγηση αυτή θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον 4 ανά έτος Ασκήσεις Κλινικής Αξιολόγησης (Clinical Evaluation Exercise - CEX) και 4 τουλάχιστον ανά έτος Ασκήσεις Άμεσης Παρατήρησης Επεμβατικών Δεξιοτήτων (Direct Observation of Procedural Skills - DOPS) από τουλάχιστον δύο διαφορετικούς εκπαιδευτές με τη συμπλήρωση συγκεκριμένου εντύπου (Παράρτημα Α).

5.2 Ατομικός Φάκελος Ειδικευομένου

α) Βιβλιάριο Εκπαίδευσης όπου καταγράφεται το ατομικό μητρώο χειρουργικών επεμβάσεων και πράξεων (logbook) που εκτέλεσε ο ειδικευόμενος κατά την κλινική του άσκηση. Το βιβλιάριο Εκπαίδευσης είναι προτυπωμένο και ενιαίο για όλα τα ΕΚ. Οι ειδικευόμενοι είναι υποχρεωμένοι να καταχωρούν στο ατομικό τους βιβλιάριο τις χειρουργικές επεμβάσεις και πράξεις που εκτέλεσαν καθημερινά. Στο τέλος της εκπαίδευσης συμπληρώνεται

ο συγκεντρωτικός πίνακας των οδοντιατρικών πράξεων (προγραμματισμένων και επείγουσών) που πραγματοποιήσε ο ειδικευόμενος. Ο Διευθυντής του ΕΚ ελέγχει το βιβλιάριο σε μηνιαία βάση και παρακολουθεί την πρόοδο του ειδικευομένου.

β) Ατομικό Χαρτοφυλάκιο (portfolio) στο οποίο καταγράφεται η θεωρητική και λοιπή τους εμπειρία. Περιλαμβάνει την αναλυτική βαθμολογία του ειδικευομένου των αξιολογήσεων θεωρητικής γνώσης ανά φροντιστηριακό μάθημα, τις φόρμες αξιολόγησης των δεξιοτήτων και συμπεριφορών, τις δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά διεθνή ή ελληνικά με εθνική αναγνώριση ή τουλάχιστον με κανονικότητα στην έκδοση - κυκλοφορία, τις ανακοινώσεις σε επιστημονικά συνέδρια μοριοδοτημένα, τις παρακολουθήσεις πιστοποιημένων, μοριοδοτημένων και εξειδικευμένων στο αντικείμενο της ΝΟ-ΟΕΦ επιστημονικών συνεδρίων και σεμιναρίων, κ.ά.

5.3 Αντίγραφο Ατομικού Φακέλου

Με την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης στη Νοσοκομειακή Οδοντιατρική - Οδοντιατρική Ειδικής Φροντίδας παραδίδεται στον ειδικευόμενο αντίγραφο του ατομικού του φακέλου, τον οποίο και θα πρέπει να προσκομίσει κατά τις τελικές εξετάσεις της ειδικότητας.

6.1 Διαδικασία Εξετάσεων

α) Δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι οδοντίατροι που έχουν ολοκληρώσει την τριετή εκπαίδευσή τους στα ΕΚ της ημεδαπής ή οδοντίατροι με αντίστοιχα αναγνωρισμένο χρόνο ειδικότητας στο εξωτερικό μετά από γνώμη της αντίστοιχης Επιτροπής της Ομάδας Εργασίας της Ελληνικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας.

Οι εξετάσεις είναι γραπτές και προφορικές.

Οι εξετάσεις διενεργούνται από τριμελή εξεταστική επιτροπή που ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας μετά από γνώμη του ΚεΣΥ. Απαρτίζεται από τρία μέλη οδοντιάτρους. Δύο από τα μέλη της Επιτροπής είναι οδοντίατροι του ΕΣΥ κάτοχοι της οδοντιατρικής ειδικότητας της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής - Οδοντιατρικής Ειδικής Φροντίδας από το μητρώο εκπαιδευτών των ΕΚ και από το βαθμό του Διευθυντή και Συντονιστή Διευθυντή και ένα μέλος είναι οδοντίατρος μέλος ΔΕΠ των Τμημάτων Οδοντιατρικής ΑΕΙ της ημεδαπής από τη βαθμίδα του Αναπληρωτή Καθηγητή και άνω, των οποίων το γνωστικό αντικείμενο της θέσης τους είναι η «Νοσοκομειακή Οδοντιατρική» ή συναφές με βάση τον πίνακα συναφειών των Οδοντιατρικών Σχολών της χώρας.

β) Οι υποψήφιοι δίνουν πρώτα τις γραπτές εξετάσεις. Ο υποψήφιος θα πρέπει να έχει εξασφαλίσει τη βάση στις γραπτές εξετάσεις προκειμένου να έχει δικαίωμα να προχωρήσει στις προφορικές εξετάσεις.

Άρθρο 2

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

1. Εκπαιδευτικά Κέντρα και Ομάδα Εκπαιδευτικών Κέντρων

α) Η εκπαίδευση για την απόκτηση της οδοντιατρικής ειδικότητας της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής - Οδοντιατρικής Ειδικής Φροντίδας δίδεται από τα Οδοντιατρικά Τμήματα των Νοσοκομείων του ΕΣΥ, τα οποία έχουν προηγουμένως πιστοποιηθεί από το Κε.Σ.Υ. ως Εκπαιδευτικά Κέντρα (ΕΚ).

β) Τα Οδοντιατρικά Τμήματα των Νοσοκομείων του ΕΣΥ σε εθνικό επίπεδο, που έχουν προηγουμένως πιστοποιηθεί από το Κε.Σ.Υ ως Εκπαιδευτικά Κέντρα κατά την πρώτη εφαρμογή του νόμου αποτελούν μία ενιαία Ομάδα Εκπαιδευτικών Κέντρων (ΟΕΚ), εντός της οποίας δύναται να εφαρμοσθεί κινητικότητα (rotation) ανάλογα με την γεωγραφική κατανομή των ΕΚ.

2. Κριτήρια Πιστοποίησης Εκπαιδευτικών Κέντρων

Τα Τμήματα που θα επιλεγούν για την εκπαίδευση των ειδικευομένων πρέπει αποδεδειγμένα να διαθέτουν την απαραίτητη οργάνωση και υλικοτεχνική υποδομή, μακρόχρονη εμπειρία στην αντιμετώπιση του ειδικού οδοντιατρικού ασθενή και προσωπικό με αποδεδειγμένες γνώσεις στο αντικείμενο. Απαραίτητως πρέπει να έχουν ημέρες χειρουργείου και κλίνες νοσηλείας των ασθενών.

Επομένως, για την πιστοποίηση/ αναγνώριση της καταλληλότητας του Εκπαιδευτικού Κέντρου για την χορήγηση πλήρους ειδικότητας θα πρέπει να πληρούνται τα παρακάτω κριτήρια:

α) Να διαθέτει υλικοτεχνική υποδομή στο αντικείμενο της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής - Οδοντιατρικής Ειδικής Φροντίδας που να περιλαμβάνει:

- τουλάχιστον μια πλήρη οδοντιατρική μονάδα (unit), όπου πραγματοποιείται εξωτερικό ιατρείο (εξεταστήριο).

- τουλάχιστον μια πλήρη οδοντιατρική μονάδα (unit) με τον απαραίτητο ιατροτεχνολογικό εξοπλισμό και τα οδοντιατρικά υλικά για πραγματοποίηση οδοντιατρικών επεμβάσεων υπό τοπική αναισθησία στα Εξωτερικά Ιατρεία.

- τουλάχιστον ένα χειρουργικό τραπέζι στο εβδομαδιαίο πρόγραμμα του Χειρουργείου του Νοσοκομείου για την αντιμετώπιση των οδοντιατρικών ασθενών με γενική αναισθησία ή ενσυνείδητη καταστολή και τοπική αναισθησία.

- μία φορητή μονάδα (τουλάχιστον βαλίτσα και φορητό ερεισικό/κεφαλό) για κατ'οίκον περιθαλψη.

- τουλάχιστον 2-5 κλίνες νοσηλείας που ανήκουν στο Χειρουργικό Τομέα του Νοσοκομείου, στις οποίες νοσηλεύονται τουλάχιστον 50 οδοντιατρικοί ασθενείς ανά έτος.

β) Να πραγματοποιούνται στο ΕΚ ανά έτος τουλάχιστον 800-1000 οδοντιατρικές πράξεις όλων των κατηγοριών όπως περιγράφονται στο ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ελάχιστος Αριθμός Οδοντιατρικών Πράξεων.

γ) Να διαθέτει γραφείο ιατρών, Η/Υ και χώρο διδασκαλίας.

δ) Να διαθέτει τουλάχιστον δύο (2) εκπαιδευτές κατόχους της οδοντιατρικής ειδικότητας της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής - Οδοντιατρικής Ειδικής Φροντίδας.

Εάν το ΕΚ δεν πληροί τα προαναφερθέντα κριτήρια πιστοποίησης, η Ομάδα Εργασίας αξιολογεί το ΕΚ αν είναι κατάλληλο για χορήγηση λιγότερου των τριών ετών χρόνου μερικής ειδικότητας. Ο χρόνος μερικής ειδικότητας του ΕΚ μπορεί να κλιμακώνεται από ένα έως τέσσερα εξάμηνα, ανάλογα με το ποσοστό κάλυψης των ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων πιστοποίησης.

3. Διαδικασία Πιστοποίησης Εκπαιδευτικών Κέντρων
Η διαδικασία πιστοποίησης/ αναγνώρισης της καταλληλότητας του Εκπαιδευτικού Κέντρου περιλαμβάνει:

α) υποβολή σχετικού ερωτήματος, συνοδευόμενο με τα ακόλουθα στοιχεία:

- Τα βιογραφικά σημειώματα του Διευθυντή του Οδοντιατρικού Τμήματος και των υπολοίπων εκπαιδευτών κατόχων της ειδικότητας που θα συμμετέχουν σε αυτό.

- Έκθεση του Επιστημονικά Υπευθύνου του υπό αξιολόγηση ΕΚ σχετικά με τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις και τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό του Οδοντιατρικού Τμήματος και του Νοσοκομείου στο οποίο θα πραγματοποιείται η εκπαίδευση (Εξωτερικό Ιατρείο, Επεμβατικό Ιατρείο, Χειρουργείο, Κλίνες νοσηλείας ασθενών, κ.τ.λ.), τον αριθμό των εξετασθέντων, νοσηλευθέντων και χειρουργηθέντων ασθενών, οι τεχνικές αναισθησίας που εφαρμόστηκαν (γενική, ενσυνείδητη καταστολή, τοπική αναισθησία), οι παθήσεις των ασθενών (συστηματικά νοσήματα, ΑμεΑ) και το είδος των επεμβάσεων που πραγματοποιήθηκαν στη διάρκεια των τελευταίων ετών.

β) Επίσκεψη/επιτόπια αξιολόγηση από δύο μέλη της Ομάδας Εργασίας που δεν ανήκουν στο υπό αξιολόγηση ΕΚ. Η επιτόπια αξιολόγηση είναι δυνατό να περιλαμβάνει κατά την κρίση των αξιολογητών και εμπιστευτικές συνεντεύξεις με τον Διευθυντή του Οδοντιατρικού Τμήματος

και τους εκπαιδευτές. Οι δύο αξιολογητές συντάσσουν έκθεση με τις διαπιστώσεις τους την οποία υποβάλλουν στον Συντονιστή της Ομάδας Εργασίας για την ειδικότητα.

γ) Η Ομάδα Εργασίας συνεδριάζει και αξιολογεί το ΕΚ ποιοτικά («επιτυχώς», «απαιτούνται βελτιώσεις», «ανεπιτυχώς»). Σε περίπτωση που κριθεί ότι απαιτούνται βελτιώσεις, το ΕΚ έχει συγκεκριμένο χρονικό περιθώριο που καθορίζεται από την Ομάδα Εργασίας, για την εφαρμογή των προτεινόμενων αλλαγών, μετά το οποίο θα επαναλαμβάνεται η αξιολόγηση.

4. Ορισμός Εκπαιδευτικών Κέντρων για την έναρξη της διαδικασίας παροχής ειδικότητας

Τα αρχικά Εκπαιδευτικά Κέντρα για την έναρξη της διαδικασίας παροχής ειδικότητας ορίζονται με μείζονα κριτήρια επιλογής την ύπαρξη εμπειρίας στην οδοντοθεραπεία με γενική αναισθησία, την ύπαρξη ειδικής προς τούτο Μονάδας στον οργανισμό του Νοσοκομείου ή την αποδοχή από το Νοσοκομείο και την καθιέρωση της λειτουργίας αυτής (διάθεση κλινών για τον σκοπό αυτό, τακτική πολυετής εκτέλεση τέτοιων επεμβάσεων κ.λπ.). Τα Ε.Κ στην παρούσα φάση και λαμβάνοντας υπόψη και δημοσιονομικά κριτήρια, δεν μπορεί να υπερβαίνουν τα τέσσερα (4) για χορήγηση πλήρους ειδίκευσης (τύπου Α) και ένα (1) για χορήγηση μερικής ειδίκευσης (Παίδων), (τύπου Β), έτσι η χωροταξική τους κατανομή πρέπει να είναι τέτοια ώστε με αυτό τον μικρό αριθμό κέντρων να καλύπτεται σε σημαντικό βαθμό η επικράτεια. Με βάση τα ανωτέρω ορίζονται τα κάτωθι:

1. Το Οδοντιατρικό Τμήμα και Ειδική Οδοντιατρική Μονάδα για ΑμεΑ του Γενικού Νοσοκομείου «Ασκληπείο» Βούλας: χορήγηση πλήρους ειδικότητας.

2. Το Οδοντιατρικό Τμήμα του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Ηρακλείου: χορήγηση πλήρους ειδικότητας.

3. Το Οδοντιατρικό και Μονάδα Οδοντιατρικής Περιθάλψης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΑμεΑ) του Γενικού Νοσοκομείου Λάρισας «Κουτλιμπάνειο και Τριανταφύλλειο»: χορήγηση πλήρους ειδικότητας.

4. Το Τμήμα Οδοντιατρικό και Στοματικής και Γναθοπροσωπικής Χειρουργικής και Μονάδα Οδοντιατρικής Περιθάλψης Ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑμεΑ) του Γενικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο»: χορήγηση πλήρους ειδικότητας.

5. Το Τμήμα και Μονάδα Οδοντιατρικό – για παιδιά, εφήβους και ΑΜΕΑ, με Γενική Αναισθησία του Γενικού Νοσοκομείου Παίδων Πεντέλης: χορήγηση μερικής ειδικότητας, διασυνδεδεμένο με το Οδοντιατρικό Τμήμα και Ειδική Οδοντιατρική Μονάδα για ΑμεΑ του Γενικού Νοσοκομείου «Ασκληπείο» Βούλας:

5. Ανανέωση Πιστοποίησης Εκπαιδευτικών Κέντρων
Η διάρκεια της πιστοποίησης του ΕΚ από το ΚεΣΥ ισχύει για πέντε (5) έτη. Εάν διαπιστωθεί δυσλειτουργία τότε γίνεται επαναξιολόγηση της πιστοποίησης ενωρίτερα από την 5ετία, με επιτόπια αξιολόγηση από δύο (2) μέλη της Ομάδας Εργασίας που δεν ανήκουν στο υπό αξιολόγηση ΕΚ και ορίζονται από τον Συντονιστή της Ομάδας Εργασίας. Ανανέωση της πιστοποίησης γίνεται μετά από αίτημα του Διευθυντή του ΕΚ, έξι (6) μήνες πριν από τη λήξη της τρέχουσας 5ετούς πιστοποίησης.

6. Διευθυντής Εκπαιδευτικού Κέντρου
Διευθυντής του ΕΚ είναι ο Διευθυντής του Οδοντιατρικού Τμήματος Νοσοκομείου ο οποίος θα πρέπει να είναι κάτοχος της οδοντιατρικής ειδικότητας της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής - Οδοντιατρικής Ειδικής Φροντίδας και ο οποίος συμμετέχει ως εκπαιδευτής σε αυτό.

7. Εκπαιδευτές του ΕΚ

Οι εκπαιδευτές του ΕΚ είναι οδοντίατροι κάτοχοι της οδοντιατρικής ειδικότητας της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής - Οδοντιατρικής Ειδικής Φροντίδας οι οποίοι υπηρετούν με βαθμό Διευθυντή και Επιμελητή Α' σε Νοσοκομεία του ΕΣΥ.

8. Αριθμός Ειδικοποιημένων ανά Εκπαιδευτικό Κέντρο

Ο μέγιστος αριθμός των ειδικοποιημένων ανά έτος για ειδίκευση στη Νοσοκομειακή Οδοντιατρική - Οδοντιατρική Ειδικής Φροντίδας θα πρέπει να εναρμονίζεται με τις παρακάτω παραμέτρους:

α) Την τήρηση της αναλογίας ένας εκπαιδευτής προς δύο (2) ειδικοποιούμενους.

β) Την δυνατότητα του Εκπαιδευτικού Κέντρου για επαρκή πρακτική εκπαίδευση. Συγκεκριμένα στο Οδοντιατρικό Τμήμα θα πρέπει να πραγματοποιούνται τουλάχιστον 700 συνεδρίες (400 στο Τακτικό Εξωτερικό Ιατρείο και 300 στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών) και να πραγματοποιούνται οδοντιατρικές επεμβάσεις (εξαγωγές, εμφράξεις, περιοδοντικές θεραπείες, αντιμετώπιση πολφίτιδας, αιμορραγίας κ.ά.) τουλάχιστον σε 300 συνεδρίες από τις εν λόγω 700 (150 στο Επεμβατικό Οδοντιατρείο, 100 στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών, 50 στο Χειρουργείο υπό γενική αναισθησία ή ενσυνείδητη καταστολή και τοπική αναισθησία) ανά έτος ανά ειδικοποιούμενο.

Άρθρο 3

Κάθε Ομάδα εκπαιδευτικών Κέντρων θα διευθύνεται από Εκπαιδευτική Επιτροπή, η οποία θα διευθύνει το εκπαιδευτικό έργο και θα αποτελείται από τον Συντονιστή Δ/ντή εκπαιδευτικού κέντρου τύπου Α και τους Συντονιστές Διευθυντές των Εκπαιδευτικών κέντρων τύπου Β που υπάγονται σε αυτό. Ελλείψει Συντονιστή Διευθυντή θα ορίζεται από το Δ.Σ. του Νοσοκομείου ιατρός αντίστοιχης ειδικότητας με βαθμό Δ/ντή.

Άρθρο 4

Στα Νοσοκομεία που θα αναγνωρίζονται για πρώτη φορά ως κατάλληλα για τη χορήγηση χρόνου άσκησης στην ειδικότητα της Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής οι ειδικοποιούμενοι οδοντίατροι θα ασκούνται μόνον στα επιμέρους στάδια εκπαίδευσης (rotation) και θα εφημερεύουν στα αντίστοιχα τμήματα αυτών των Νοσοκομείων από τα οποία θα αποζημιώνονται τις εφημερίες τους ή στο Νοσοκομείο τοποθέτησής τους με απόφαση της Εκπαιδευτικής Επιτροπής της ομάδας του Εκπαιδευτικού Κέντρου.

Άρθρο 5

Οι ειδικοποιούμενοι οδοντίατροι που θα ασκηθούν στα επιμέρους στάδια εκπαίδευσης (rotation) σε εκπαιδευτικά κέντρα αναγνωρισμένα μόνον για τα επιμέρους στά-

δια, ή θα εφημερεύουν στα αντίστοιχα τμήματα αυτών των νοσοκομείων, από τα οποία θα αποζημιώνονται τις εφημερίες τους, ή στο Νοσοκομείο τοποθέτησής τους με απόφαση της Εκπαιδευτικής Επιτροπής της ομάδας του Εκπαιδευτικού Κέντρου.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Ιουνίου 2019

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΠΑΥΛΟΣ ΠΟΛΑΚΗΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗ είναι το επίσημο επιστημονικό περιοδικό της Ελληνικής Εταιρείας Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής. Στόχος της έκδοσης είναι η σύγχρονη ενημέρωση των συναδέλφων σε θέματα Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής καθώς και η συστηματική καλλιέργεια της Οδοντιατρικής Επιστήμης στον χώρο των Ελληνικών Νοσοκομείων.

Κατηγορίες κειμένων

Το περιοδικό δημοσιεύει κείμενα τα οποία αναφέρονται σε θέματα Νοσοκομειακής Οδοντιατρικής και Επιστημών Υγείας των ακόλουθων κατηγοριών:

1. Κύρια άρθρα. Πρόκειται για επίκαιρα θέματα που γράφονται με προτροπή της Συντακτικής Επιτροπής από Οδοντίατρο ή άλλο επιστήμονα υγείας με ειδικές γνώσεις
2. Ανασκοπήσεις
3. Ερευνητικές εργασίες
4. Πρακτικά θέματα
5. Παρουσιάσεις δραστηριοτήτων Οδοντιατρικών Τμημάτων Νοσοκομείων
6. Ενδιαφέρουσες περιπτώσεις
7. Βραχείες δημοσιεύσεις που έχουν έκταση μέχρι 2.000-2.500 λέξεις. Αυτές θα δημοσιεύονται σύντομα και μετά από αξιολόγηση της Συντακτικής Επιτροπής
8. Επαγγελματικά θέματα
9. Γενικά θέματα που σχετίζονται με τον ευρύτερο χώρο των Επιστημών Υγείας και παρουσιάζουν γενικότερο ιατρικό ενδιαφέρον
10. Εκπαιδευτικά θέματα
11. Θεματικές ενότητες
12. Περιλήψεις άρθρων Ελλήνων οδοντιάτρων που έχουν δημοσιευθεί πρόσφατα σε επιστημονικά έντυπα του εξωτερικού
13. Επιστολές προς τη Συντακτική Επιτροπή, οι οποίες αφορούν α) κρίσεις για το περιοδικό β) κρίσεις για δημοσιευμένα άρθρα, γ) κριτικές βιβλίων, κ.ά. Οι επιστολές δημοσιεύονται μετά από έγκριση της Συντακτικής Επιτροπής

Έκταση άρθρων

Οι ανασκοπήσεις πρέπει να έχουν έκταση μέχρι 8.000 λέξεις και 80 βιβλιογραφικές παραπομπές, οι ερευνητικές εργασίες μέχρι 6.000 λέξεις και 60 παραπομπές, τα δε πρακτικά θέματα μέχρι 3.500 λέξεις και 40 παραπομπές αντίστοιχα.

Προδιαγραφές κειμένων

1. Τα κείμενα που υποβάλλονται για δημοσίευση πρέπει να είναι γραμμένα στη νεοελληνική δημοτική γλώσσα, με μονοτονικό σύστημα. Ο διορθωτής του περιοδικού έχει το δικαίωμα να τροποποιεί γλωσσικά το κείμενο, χωρίς όμως να αλλοιώνει το ύφος του συγγραφέα.
2. Τα κείμενα πρέπει να είναι πληκτρολογημένα σε πρόγραμμα Word με χαρακτήρες 12 στιγμών. Επίσης να είναι μορφοποιημένα σε διπλό διάστημα, με γραμματοσειρές Arial ή Times New Roman, με περιθώριο και από τις δύο πλευρές.
3. Όλες οι κατηγορίες των κειμένων υποβάλλονται ηλεκτρονικά στον Διευθυντή Σύνταξης στην ηλεκτρονική διεύθυνση: eenogr@gmail.com
4. Όλες οι κατηγορίες των εργασιών πρέπει να περιλαμβάνουν

τις εξής ενότητες: i) Σελίδα τίτλου, ii) περίληψη στην ελληνική και λέξεις - κλειδιά, iii) κείμενο της εργασίας, iv) περίληψη στην αγγλική και λέξεις - κλειδιά στην αγγλική, v) βιβλιογραφικές παραπομπές, vi) λεζάντες, vii) πίνακες και viii) εικόνες. Κάθε ενότητα αρχίζει με ξεχωριστή σελίδα. Η αρίθμηση όλων των σελίδων ακολουθεί την προαναφερόμενη σειρά των ενότητων. Οι πίνακες και οι εικόνες πρέπει να μην εμπεριέχονται στην ροή του κειμένου της εργασίας.

Σελίδα τίτλου. Περιλαμβάνει: α) τον τίτλο της εργασίας, β) το όνομα και τον τίτλο του συγγραφέα ή των συγγραφέων, γ) το ίδρυμα προέλευσης της εργασίας, δ) το συνέδριο στο οποίο έχει ενδεχομένως ανακοινωθεί η εργασία, ε) το όνομα, την διεύθυνση, το τηλέφωνο και το e-mail του συγγραφέα με τον οποίο θα γίνεται η αλληλογραφία, στ) την κατηγορία της εργασίας, ζ) την πηγή χρηματοδότησης της έρευνας, εάν υπάρχει.

Ελληνική περίληψη. Περιλαμβάνει τον τίτλο της εργασίας, τα ονόματα των συγγραφέων, το κείμενο της περίληψης και 3-5 λέξεις - κλειδιά. Η περίληψη πρέπει να έχει έκταση 200-250 λέξεις. Στις ερευνητικές εργασίες, η περίληψη περιλαμβάνει τον σκοπό, το υλικό και την μέθοδο, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα. Στις ανασκοπήσεις περιλαμβάνει στοιχεία από όλα τα κεφάλαια της ανασκόπησης καθώς και τα συμπεράσματα. Στο τέλος αυτής της σελίδας γράφονται οι λέξεις κλειδιά, οι οποίες είναι μεμονωμένοι όροι ή μικρές φράσεις που αντιστοιχούν στους διεθνείς όρους λεξικογράφησης και αναφέρονται στο Index Medicus και Dental Index.

Κείμενο. Οι ανασκοπήσεις πρέπει να περιλαμβάνουν μια εισαγωγή για το θέμα, όλες τις σύγχρονες βιβλιογραφικά τεκμηριωμένες απόψεις, κριτική ανάλυση των απόψεων αυτών και τα συμπεράσματα. Οι ερευνητικές εργασίες πρέπει να αποτελούνται από τα κεφάλαια: Εισαγωγή, Υλικό και Μέθοδος, Ευρήματα-Αποτελέσματα, Συζήτηση και Συμπεράσματα. Οι ενδιαφέρουσες περιπτώσεις πρέπει να αποτελούνται από μια σύντομη ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, μια εκτενή παρουσίαση της περίπτωσης και να ακολουθεί συζήτηση. Στις υπόλοιπες κατηγορίες των άρθρων το κείμενο διαμορφώνεται ανάλογα με τις απαιτήσεις του θέματος.

Βιβλιογραφικές παραπομπές. Ακολουθείται το Διεθνές Πρότυπο Σύνταξης Ιατρικών Άρθρων (σύστημα Vancouver). Οι βιβλιογραφικές παραπομπές στο κείμενο, στους πίνακες και στις λεζάντες των εικόνων προσδιορίζονται με αραβικούς αριθμούς ως εκθέτη. Η αρίθμηση των βιβλιογραφικών παραπομπών γίνεται κατ' αύξοντα αριθμό με την σειρά που αυτές εμφανίζονται για πρώτη φορά στο κείμενο.

Οι αριθμοί τοποθετούνται ως εκθέτες σε συνέχεια με το κείμενο (χωρίς κενό), για την παραπομπή του αναγνώστη στη βιβλιογραφική αναφορά. Συνδέονται δε μεταξύ τους με κόμμα (χωρίς κενό). Σε σειρά συνεχών παραπομπών πλέον των δύο, αναγράφεται ως εκθέτης ο αριθμός της πρώτης από αυτές και της τελευταίας και μεταξύ τους τοποθετείται παύλα π.χ. όταν στο τέλος της πρότασης πρέπει να αναφερθούμε σε τέσσερις βιβλιογραφικές παραπομπές με συνεχή αρίθμηση, τις 12, 13, 14 και 15, στον εκθέτη θα γραφεί 12-15 και όχι 12, 13, 14, 15.

Όλοι οι συγγραφείς ενός άρθρου θεωρούνται από κοινού υπεύθυνοι για την σωστή αναπαραγωγή των βιβλιογραφικών αναφορών του άρθρου και η συντακτική ομάδα του περιοδικού δεν ευθύνεται για την τυπογραφική ακρίβειά τους.

Όλες οι βιβλιογραφικές αναφορές που περιλαμβάνονται στο κείμενο (και μόνον αυτές) παρατίθενται στο τέλος του άρθρου, στο τμήμα ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ, το οποίο αρχίζει σε ξεχωριστή σελίδα.

Οι συντμήσεις των τίτλων περιοδικών πρέπει να γράφονται σύμφωνα με το Dental Index και Index Medicus. (Τα ονόματα περιοδικών που δεν περιέχονται στο Index Medicus, αναγράφονται ως έχουν). Για τις συντμήσεις των ελληνικών περιοδικών οι συγγραφείς πρέπει να συμβουλευούνται τον σχετικό κατάλογο του ΙΑΤΡΟΤΕΚ.

Σημειωτέον ότι η συντομογραφία του περιοδικού Ελληνική Νοσοκομειακή Οδοντιατρική είναι Ελλ Νοσ Οδοντ και η αγγλική του συντομογράφηση Hell Hosp Dent.

Παραδείγματα γραφής των βιβλιογραφικών παραπομπών:

Περιοδικό: Αναφέρονται με την σειρά τα επώνυμα και τα αρχικά των ονομάτων των συγγραφέων, χωρίς τελείες μεταξύ τους, μέχρι έξη (όταν είναι περισσότεροι ακολουθεί η ένδειξη «et al» προκειμένου για ξενόγλωσσα άρθρα ή «και συν.» προκειμένου για ελληνικά άρθρα), ο τίτλος της εργασίας, η συντομογραφία του περιοδικού, το έτος, ο τόμος, το τεύχος, η πρώτη και η τελευταία σελίδα της δημοσίευσης. Π.χ. Graziani F, Vescovi P, Campisi G, Favia G, Gabriele M, Gaeta GM et al: Resective surgical approach shows a high performance in the management of advanced cases of bisphosphonate-related osteonecrosis of the jaws: a retrospective survey of 347 cases. J Oral Maxillofac Surg 2012; 70(11):2501-7. Αν το άρθρο είναι ανυπόγραφο, στη θέση των ονομάτων των συγγραφέων αναφέρεται "Anonymous" ή "Ανώνυμος".

Βιβλίο, εγχειρίδιο, μονογραφία: Αναφέρονται με την σειρά τα επώνυμα και αρχικά των ονομάτων των συγγραφέων, ο τίτλος του βιβλίου, ο αριθμός έκδοσης (αν έχουν γίνει περισσότερες από μία), η πόλη έκδοσης, ο εκδότης, το έτος, άνω - κάτω τελεία και η σελίδα. Π.χ. Little JW, Falace DA, Miller CS, Rhodus NL: Dental Management. 5th ed. St. Louis. Mosby. 1997: 274. Αν η βιβλιογραφική παραπομπή αποτελεί κεφάλαιο ενός βιβλίου που έχει γραφεί από άλλο συγγραφέα, η αναφορά γίνεται ως εξής: Mitchell PF: Pain Management in the Hospital. In: Zambito RF, Black HA, Tesch LB, eds. Hospital Dentistry Practice and Education. St. Louis. Mosby. 1997: 223-242.

Πρακτικά Συνεδρίου: Αναφέρονται με την σειρά τα επώνυμα και αρχικά των ονομάτων των συγγραφέων, ο τίτλος της εργασίας, ο τίτλος του συνεδρίου, έτος έκδοσης των πρακτικών, σελίδες, οργανωτής, τόπος. Π.χ. Welbury R: The role of the dental team in child protection. Τόμος Πρακτικών 27ου Πανελληνίου Οδοντιατρικού Συνεδρίου, 2007, σελ. 49, Ελληνική Οδοντιατρική Ομοσπονδία, Αθήνα.

Βιβλιογραφία από ιστοσελίδες ή άλλη ηλεκτρονική πηγή: Παρέχονται όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες (συγγραφέας, τίτλος, ημερομηνία, κτλ). Αναφέρεται το URL και η ημερομηνία πρόσβασης της συγκεκριμένης σελίδας. Διαθέσιμο από: , η πλήρης ηλεκτρονική διεύθυνση υπογραμμισμένη και η ημερομηνία πρόσβασης.

Αγγλική περίληψη. Περιλαμβάνει τον τίτλο της εργασίας, τα ονόματα των συγγραφέων, το κείμενο της περίληψης και 3-5 λέξεις - κλειδιά. Η έκταση των περιλήψεων θα πρέπει να κυμαίνεται μεταξύ 200 και 250 λέξεων. Κατά τα άλλα ισχύουν τα αναφερόμενα στην ελληνική περίληψη.

Πίνακες. Δακτυλογραφούνται σε χωριστή σελίδα. Αριθμούνται με

αραβικούς αριθμούς και αναφέρονται διαδοχικά με τη σειρά της πρώτης παραπομπής τους στο κείμενο. Παρέχεται ένας τίτλος για κάθε ένα. Οι τίτλοι στους πίνακες πρέπει να είναι σύντομοι, αλλά αυτονόητοι, να περιέχουν πληροφορίες που επιτρέπουν στους αναγνώστες να κατανοήσουν το περιεχόμενο του πίνακα, χωρίς να χρειάζεται να επιστρέψουν στο κείμενο. Κάθε πίνακας πρέπει να αναφέρεται στο κείμενο. Οι επεξηγήσεις των συντομογραφιών και οι τυχόν απαιτούμενες διευκρινίσεις, αναφέρονται στις υποσημειώσεις και όχι στην επικεφαλίδα χρησιμοποιώντας το σύμβολο *. Αν ο πίνακας περιλαμβάνει στοιχεία από κάποια επιστημονική πηγή ή προέρχεται εξ ολοκλήρου από κάποια άλλη δημοσίευση, πρέπει να αναφέρεται η πηγή και να έχει ληφθεί η απαιτούμενη άδεια. Το ίδιο ισχύει και για τις εικόνες.

Εικόνες. Όλες οι φωτογραφίες, τα διαγράμματα, τα σχήματα κ.λ.π. φέρονται στις εργασίες ως εικόνες, αναφέρονται στα σημεία του κειμένου που αντιστοιχούν και αριθμούνται με συνεχόμενους αραβικούς αριθμούς. Πρέπει να μην εμπεριέχονται στην ροή του κειμένου της εργασίας. Κατατίθενται ηλεκτρονικά το καθένα αποθηκευμένο ξεχωριστά και σε μορφή αρχείων JPEG (*.jpg, *.jpeg), CompuServe GIF (*.gif), TIFF (*.tif, *.tiff), BMP (*.bmp), Photoshop (*.psd, *.pdf). Οι ακτινογραφίες και άλλες κλινικές και διαγνωστικές εικόνες, καθώς και εικόνες παθολογικών δειγμάτων ή φωτομικρογραφιών, πρέπει να είναι αρχεία φωτογραφικής εικόνας υψηλής ανάλυσης. Όλες οι εικόνες πρέπει να έχουν λεζάντες που να περιέχουν βραχύ τίτλο και τις απαραίτητες επεξηγήσεις. Οι λεζάντες των εικόνων γράφονται όλες μαζί σε ξεχωριστή σελίδα με τον αύξοντα αριθμό τους και υποβάλλονται επίσης ηλεκτρονικά. Επισημαίνεται ότι εάν στις εικόνες εμφανίζεται το πρόσωπο του ασθενούς, η Συντακτική Επιτροπή κατά τη δημοσίευση θα καλύπτει τους οφθαλμούς με μαύρη ταινία για λόγους σεβασμού των προσωπικών δεδομένων.

Συντομογραφίες και σύμβολα. Χρησιμοποιούνται μόνο τυποποιημένες συντομογραφίες. Η χρήση μη συνηθισμένων συντομογραφιών μπορεί να προκαλέσει σύγχυση στους αναγνώστες. Αποφεύγονται οι συντομεύσεις στον τίτλο του χειρογράφου. Η πρώτη συντομογραφία που ακολουθείται από τη συντομογραφία σε παρένθεση πρέπει να χρησιμοποιείται στην πρώτη αναφορά εκτός αν η συντομογραφία είναι μια τυποποιημένη μονάδα μέτρησης.

Κρίση - δημοσίευση εργασίας. Η κρίση των εργασιών γίνεται από δύο κριτές οι οποίοι επιλέγονται από την Συντακτική Επιτροπή. Η Συντακτική Επιτροπή έχει το δικαίωμα να προτείνει τροποποιήσεις ή να απορρίπτει τα άρθρα που δεν υποβάλλονται γραμμένα σύμφωνα με τις ανωτέρω οδηγίες.

Ειδικές επισημάνσεις. Για την παραλαβή κάθε επιστημονικής εργασίας για δημοσίευση, επισυνάπτεται υποχρεωτικά ενυπόγραφη διαβεβαίωση των συγγραφέων ότι η εργασία δεν έχει κατατεθεί σε άλλο επιστημονικό περιοδικό, επίσης ότι δεν περιέχει αυτούσιες προτάσεις από άλλες επιστημονικές δημοσιεύσεις (εκτός από ορισμούς, νόμους, διατάξεις και κανόνες) καθώς και ότι το φωτογραφικό υλικό είναι είτε ίδιο είτε μετασχεδιασμένο, και από ποια πηγή.

Τα δημοσιευμένα άρθρα, των εικόνων συμπεριλαμβανομένων, αποτελούν ιδιοκτησία του περιοδικού. Προκειμένου να αναδημοσιευθούν απαιτείται η άδεια της Συντακτικής Επιτροπής και του συγγραφέα.